

БУРЯД УНЭН

ХАРЛСАА ХОЛБООГОО ХҮГЖӨӨЛГЫН ЗАМААР

СЭВ-эй сессийн XXVI заседани

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Социалистическая харилсааны комплексно программийн дүрмүүдэд бодото дээрэн бие...

Правительстваныудай толгойлогшонойр хабаадалгаатайг заседани унгарн. СЭВ-эй гэшүүн-оронууд болон СФОР-ий...

Сессид хабаадалгаата хани халуунаар угтагдажа, ВНР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгш Д. Лазар заседани...

1981-1990 онууда атомна электростанцинууд тодохдон табигдаха түхээрэлнүүддэ бүтээж, нэгэ нэгэндээ худалдаха...

Удаадахи элдэглэл 1986-1990 онуудта СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай арадай ажамын түсүүддэ тааруула табижа...

Удаань 1982-1990 онуудта СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай арадай ажамда микропроекторнэй техникнэ хүгжөөж, үргэ...

СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгш Н. А. Тихонов сессид дээрэ үгэ хэлбэ. Манай оронуудта эхэ удаа...

Иймэ орбо байдалда Советскэ Союз эб найрамдалта политикаа залан сэхээр үргэжүүлүүжэ, КПСС-эй XXVI...

Технико-экономическэ бие даанай байдала бэхжүүлэн, нэгдэлэ улам батдахимнээ һүүлэй жэлүүддэ дүй дүршлэ...

80-дахи онуудай эхиндэ хойшо капиталист оронуудай хөмөрөө зүрилшдөөнүүд эрид ургаа, улакторондн бай...

Али бүхы таннэ һонхруулан асуудалуудаар оронуудай хүсэлүүддэ байгуулаха, хүгжөөж асуудалууддэ зүбшэн...

Эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтын гол шэлгэлүүдтэ, электроникин туйластүүдтэ үндэһэй һуури дээрэ элшэ хүүсэ...

Элшэ хүүсэ болон түүхэй эдүүддэ аймаха асуудалуудта онсо анхарал хандуулагдаха. Түлиш, элшэ хүүсэ болон түүхэй...

Атомна элшэ хүүсэе хүгжөөхөө, электрын элшэ хүүсэ үйлдэбэрилгэе дээшлүүдлэхэ аргатай болохо байнади.

КПСС-эй ЦК-гай һаххан болохо үнгерхэн Пленум манай орон дотор агропромышленно комплекснэ савдаанд хүгжөөж...

СЭВ-эй Бүсэд оронуудтай харилсаа холбоогоо улам бэхжүүлүүгэ Бүсэд хоолой програмнэ биеэлүүгээ эхэ нүүлөө үзүүлгэ юм гээд хэлэжэ шадха байнади.

Социалист экономикын үрдэ эхэ, орбо зорилгонууд табигдаха гэжэ Н. А. Тихонов үгүнгөө түгээхэлдэ хэлэ. Энэ сессийн шиндэхэбэрнүүдтэ тэдэниэ биеэлүүгээ арга олгохо байна.

1981-1990 онуудта СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай арадай ажамда микропроекторнэй техникнэ хүгжөөж, үргэжүүлүүгээ тааруула табижа...

Удаань 1982-1990 онуудта СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай арадай ажамда микропроекторнэй техникнэ хүгжөөж, үргэжүүлүүгээ тааруула табижа...

СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгш Н. А. Тихонов сессид дээрэ үгэ хэлбэ. Манай оронуудта эхэ удаа анхарал хандуулагдаха...

Иймэ орбо байдалда Советскэ Союз эб найрамдалта политикаа залан сэхээр үргэжүүлүүжэ, КПСС-эй XXVI съезд дээрэ...

Технико-экономическэ бие даанай байдала бэхжүүлэн, нэгдэлэ улам батдахимнээ һүүлэй жэлүүддэ дүй дүршлэ...

80-дахи онуудай эхиндэ хойшо капиталист оронуудай хөмөрөө зүрилшдөөнүүд эрид ургаа, улакторондн байдала бэхжүүлүүгээ тааруула табижа...

Али бүхы таннэ һонхруулан асуудалуудаар оронуудай хүсэлүүддэ байгуулаха, хүгжөөж асуудалууддэ зүбшэн...

Эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтын гол шэлгэлүүдтэ, электроникин туйластүүдтэ үндэһэй һуури дээрэ элшэ хүүсэ...

Элшэ хүүсэ болон түүхэй эдүүддэ аймаха асуудалуудта онсо анхарал хандуулагдаха. Түлиш, элшэ хүүсэ болон түүхэй эдүүддэ...

Атомна элшэ хүүсэе хүгжөөхөө, электрын элшэ хүүсэ үйлдэбэрилгэе дээшлүүдлэхэ аргатай болохо байнади.

КПСС-эй ЦК-гай һаххан болохо үнгерхэн Пленум манай орон дотор агропромышленно комплекснэ савдаанд хүгжөөж...

СЭВ-эй Бүсэд оронуудтай харилсаа холбоогоо улам бэхжүүлүүгэ Бүсэд хоолой програмнэ биеэлүүгээ эхэ нүүлөө үзүүлгэ юм гээд хэлэжэ шадха байнади.

Социалист экономикын үрдэ эхэ, орбо зорилгонууд табигдаха гэжэ Н. А. Тихонов үгүнгөө түгээхэлдэ хэлэ. Энэ сессийн шиндэхэбэрнүүдтэ тэдэниэ биеэлүүгээ арга олгохо байна.

1981-1990 онуудта СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай арадай ажамда микропроекторнэй техникнэ хүгжөөж, үргэжүүлүүгээ тааруула табижа...

Удаань 1982-1990 онуудта СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай арадай ажамда микропроекторнэй техникнэ хүгжөөж, үргэжүүлүүгээ тааруула табижа...

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТ ПАРТИИН БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Учирхайн 1921 оной Цэбэрин 21-нээ гарана №134 (16057) 1982 оной июниин 10, четверг Сян 3 мунгэн

ЭДЭЕ ХООЛОЙ ПРОГРАММА—БҮГЭДЭ АРАДАЙ ХЭРЭГ

БАЯН УРГАСА—МАНАЙ ГАРТА

Тингжээ ажахьдамнай тэжээл үйлдэбэрилхэ тухай шэлгэлтэй, бээ гүйсэд даанги, ажахын тоосооний туримаар худалдаг, техникээр...

рууналгалын хүдэлмэридэ зориуланхайди. Хэрбээ үнгерхэн хоёр жэлэй туршада «Фрегат» тухээрэлгын тон...

Ажалай, дайнай ветеран Цыден-Еши Сандитов

Ажалалайга газартамнай хээрин байра тухээрэлгэн хэй. Эндэ зохиондо амарха аргатайди.

Хориноо мэдээсэнэ

ҮСЭБ ҮЛҮҮЛЭГДЭБЭ

Уддын совхозой һу наалин фермүүдтэй коллективүүд ажиллаха аюулгүйгоо түрүүлшн хахад жэлэй тусэб болзор...

НАРААР УРИДШАЛАА

ССР Союзай мүнхлһөөр алдэрта 60 жэлэй жабхалента дотороолгода дэлгэрэн социалист мурсыөөндэ ам...

ГҮРЭНДЭ—ТАРГАН МЯХА

1990 он хүрээрхи үедэ биеүүлүүхэ дээрэ ССРС-эй Эдэе хоолой програмнэ дээрэ элдэглэл зорилгын даимы сум дүүргээр шимдэлэн...

ҮРГЭН ДЭЛИСЭТЭЙГЭЭР

Хуульд 1500 гектарта хартаа харна тусэбэ дүүргэжэ. «Искра» колхоз ажалай 8 үдэрэй туршада 2380 гектарта шенисөө тарнаа дүүрэн хэн. Өшөө ажахын үлдэ артын оноотой ургалмүүддэ хүдэлмэрин 10—15 үдэр соо дүүргэжэ байна.

ОТАРАНУД ОЛОШОРХОНЬ

100 хурга түлжүүлжэ, хурган бүхнээ 21,3 килограм шугунуртэйгээр тухаанандаа колхознойгоо чемпи...

ҮНДЭР ШАГНАЛ

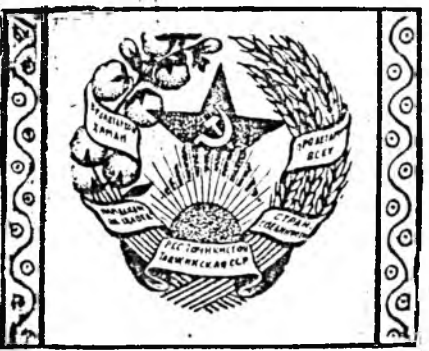
Республикин арадай ажахьда удаан сар соо уда үрэтэйгээр ажаллаһаанягаа түлөө турһөөр 60 наһа гүйсэлтэйгээр...

КОСМОНАВТНУУД ГАЗАРЫЕ ШЭНЖЭЛНЭ

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ. (ТАСС). Анатоллий Березовой болон Валентин Лебедев «Салют-7»—Союз Т-5 гэжэ замбуулиной комплекс дээрэ түсбөөр харалагдаһан шэнжлэгүүддэ үргэлжлүүлһээр...

Эрдэм ухааны, арадай ажамын элдэб һалбаринуудай аша туһада биеэлүүдэгдэг геофизическэ туршалганууд экинэжэй хүдэлмэрин программа гориной һуури ээлнэ. Адагланүүддэ хэлдээ, Газарай нурууд буюу гадада, космонавтууд спектро радиометрическэ аппаратура, МКФ-6М болон КАТЭ-140 тухэй фотопарадууддэ хэрэглэнэ.

СССР АХА ДУУ АРАДАУУДАЙ ОЖЭЛ БАТА БЭХИ НЭГЭДЭЛ

Таджикистан бид энэ үгнэ онсо мэдрэлтэйгээр үгүйсгэгдэж, Жара гарам жэлэй урда тээхи географическа карта дээр Таджик и с т а й тэмдэглэгдэнэ байһые олохогүйт. Тэрэнэй мүндалэн түрэмж байха уед манай эсэгээр нислэл хотохо хаана тогтообол, таарамжатай найн гэзшэ гэжэ бодомжлоо ушартай болоо нэн. Уаан сэг соо хэлсэнэингээ нүүлээр Душанбэ үрхэтэй айнай ажабуудгашуа микшагы шэлэнэн байгаа.

1929 ондо түрүүшын дизельнэ электростанциуд хүдэлжэ эхилбэ. Тэдэл жэлүүдэд республикнэй түрүүшын түлөөлгшэд национальна экономикамоо эмхидхэн тул эрдэм ухаанай томо эхэ түбүүдэй дээдэ хургуулинууднаа бусажа эхилэ нэн. Гүшадэ онуудта оройнойнай аха дүү арадуудай олон мянган хүбүүд, басагад Вахш голдо сугларжа, догмоо суута «Вахшторнэй» бариха нүүлээр Душанбэ үрхэтэй айнай ажабуудгашуа микшагы шэлэнэн байгаа.

Энэ асари эхэ барилга тухай гүнзгий ухдатый шүлэг бэшэ нэн. Мүнөө үедэ Дунда Азида эгээл эхэ Урда Таджикгай территориально-үйлэдбэрин комплекс республика доторнай барилгада байна. Нурекск гидрэлктростанция, Яванска электротехническа завод, нэвчин Турсунзаде хотодогид алюминийн завод, ашагта малтамалуудые олгоборилжин, шанжаруулж томо эхэ үйлэдбэринүүд тэрэнэй бүридэлдэ ороно.

Таджикстанда элдүүригнэй газар бага юм. Ушарын гэгээдэ, газар дейдмайны 93 проценти хаа уланууд дээр бүрхөөлгдхэй. Хэдэнхаа харьялан урдад гол мурзунуудэй ашаар Таджикстан энэ райондохи бусад нотагуудта орлодоо унаар байса хангадангай байна. Баримта мэдээ нүүдэй өһоор, манай республикада хүн зонон үдсэ эгээл эхэ байна. Оройной дундуур хэмжээинээ 3 дахин үлүү юм.

Манай ажагы ниитэ нэгэн түсэбөөр хүжөөгдэнэ. Бүхэ оройной, мүн союзна республика бүхэнэй аша үнэ энэ харвада абтадаг. Харалагдахан болзоороо 15 һараар урда ашагалагда оруулагдан Нурекск ГЭС Таджикстангай эхэ элшэ хүсэ-нэй түрүүшын электростанция болоно. Энэ барилгада оройнойнай олон республиканиудай элдэб мэргэжлэ-тэй хүнүүд эдэбхитэйгээр хөбаада-нан байха юм.

Хадата хизаарай ажагы Карл Маркснэй нэрэмжэ-тэй колхозой түрүүлэгшэ Сапар Джумаев правлендэ хүнхуэн бусажа ербэ Ушарын гэгээл, урдын хэргэлдэгдэгүй байхан Вахшын голдохи шөө 200 гектар газарые механизаторнууд барил-гар тарихаар бэлэн болгон байгаа бшуу.

С. Джумаев 25 жэл соо ажагы хүтэбэрлэжэ байн-хай. Эсэгэ ороноо хамгаал-гын Агууэхэ дайнай нүүлээр түрэл нотагтаа бусаад, түрүшээр ажадын ба парти-на хүдэлмэридэ лоба. Нүүлдэ тэрэниие гэгээдэнги кол-хозой түрүүлэгшээр хунгаа-лай. Мүнөө энэ ажагыны Таджикстангай омогорхон-лын болонхой.

Урдын Вахшын нуга гол ямар байгаа гэжэ мэд-эхгүй наа, тэрэниие сэгн-хэнэ хэсүү — гэжэ ветеран хөөрэнэ. «1913 ондо хэлбэл-дэн «Туркстан» гэлэн хо-морой ном өөрингөө библио-тензээ намда харуула. Нэгэ хуудандань нигжээ бэшээтэй: «Вахшын гол үсөөн хүнтэй, өһоор мэдэгдээр нутаг юм. Мүрэнэй эрээр шэрэнги шэдэ урмашанай. Гэрнүүд тон үсөөн дайрал-дадаг».

Агууэхэ Октябрин со-циалис революцион урда тээ бүхэ Вахшын голдо 9 мянга шахуу гектар уналагдагай газартай байгаа юм. — гэжэ Джумаев хөөрөөг үргэлжэ-лүүлэнэ. — Мүнөө гансахан манай колхоз 3 мянга гаран гектар газартай гэшэ. Хужартай, намаг нахн байхан газар үржигэлтэй болгондо-хой тэндэ хлопоц ургуула-дадаг. Москва, Ленинград, Иваново болон оройной бусад хотонуудай буд нэхгшадтэ хлопоной торгогид утанан элбэгдэдэг.

Энэ хабар 50 жэлэйнгээ Я. НУДЕЛЬ, ТАСС-ай корр.

ЗОХЁОН БАЙГУУЛАГШАДАЙ ОМОГОРХОЛ

М. Х О Л О В,
Таджикгай ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

Таджик арадай хурдан түргэн ургалта хүгжэлтин ноусан юм бэ? Иматгал сазан мэргэн Ленинскэ национална политикнэй, аха дүү бусад арадуудай, нэн түрүүн агууэхэ ороод арадай туһалжын ашаар зооһон хуудам байхан газар нотаг Дунда Азиин эгээл эхэ индустри-ально-аграрна район болоо.

Агууэхэ Октябрэ бүхэ арадуудай өдгө тэгшэ эрхые соносоһон бай-на. Гэбэшэ энэ шүхала юридичес-кэ акт бодото дээрнэ хангахын тула эхэ юумэ хэлэ хэрэгтэй нэн. Экономикамоо болон соёлоо хүгжигэ-ряюунууд эхэмжээндэ гаргаха шу-халы хүргэжэ байгаа. Совет Соци-алис Республиканиудай Совет нэгэ-дүүлэн бусад республиканиудай туһаламжгүйгээр таджик ардгэгээднги тулоур байдална имэ түргөөр гаражэ, хүгжэжэ шадхагүй байгаа бшуу.

Москва, Ленинград, Киев, Ташкент болон бусад томо эхэ хотонуудай түлөөлгшэд лэ манай экономикамо, эрдэм, соёлтой эхи табилсан юм гэжэ мүнөөдэр бидэ омогорхол байртгаар хэлжэ шөхөдөгдэй.

Агууэхэ Октябрин 12 жэлэй ойн урда тээхэн түмэр харгы барилга-га хадата хизаар нртагы оройной түбэй районнуудтай холбоһон байгаа.

Урдын Вахшын нуга гол ямар байгаа гэжэ мэдэхгүй наа, тэрэниие сэгнхэнэ хэсүү — гэжэ ветеран хөөрэнэ. «1913 ондо хэлбэлдэн «Туркстан» гэлэн хо-морой ном өөрингөө библио-тензээ намда харуула. Нэгэ хуудандань нигжээ бэшээтэй: «Вахшын гол үсөөн хүнтэй, өһоор мэдэгдээр нутаг юм. Мүрэнэй эрээр шэрэнги шэдэ урмашанай. Гэрнүүд тон үсөөн дайралдадаг».

Агууэхэ Октябрин социалис революцион урда тээ бүхэ Вахшын голдо 9 мянга шахуу гектар уналагдагай газартай байгаа юм. — гэжэ Джумаев хөөрөөг үргэлжэлүүлэнэ. — Мүнөө гансахан манай колхоз 3 мянга гаран гектар газартай гэшэ. Хужартай, намаг нахн байхан газар үржигэлтэй болгондохой тэндэ хлопоц ургуула-дадаг. Москва, Ленинград, Иваново болон оройной бусад хотонуудай буд нэхгшадтэ хлопоной торгогид утанан элбэгдэдэг.

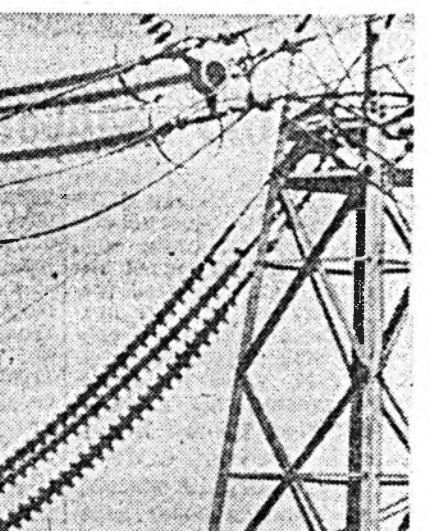
Энэ хабар 50 жэлэйнгээ Я. НУДЕЛЬ, ТАСС-ай корр.

ЛЕНИНАБАДАЙ «Ходжентаглас» гэжэ үйлэдбэрин нэгдэлэй нэгэнэ, Таджикгай ССР-эй Верховно Советэй депутат Ульфатинсо Абдукарова (Тэг дундан) табан жэлэйнгээ даабринэ 2,5 жэлэй турша соо дүүргэжэ уялга абаба.

СССР-эй арадуудай эбтэй эгэтэй булд дотор Таджикгай ССР эхэ амжалтануудыг туйлана. Тингэжэ Таджикгай ССР-тэ экономика, социальная болон бусад асуудалуудууд эхэ амжалта туйлагдаа.

Нурек хадаа Вахш мурон дээрэхэ Таджикгай энергетикүүдэй томо мүн. Оройнойнай 46 ард үндэһэтэдэй түлөөлгшэд тэрэнэй барилгада хүдэлэн байна.

УРДАНАЙ БА МҮНӨӨНЭЙ ПАМИР
АЛАИ-ХУМЕСКА РАИОНОЙ түбэй телеграфна стан-циятай хада газарай бүхэ тосхонууде холбоһон лини-нуудые хэлжэ холбошоод хабсаргаа дүүргэбэ. Юлиус Фучик эндики газар нотагууд тухай уншашадта хөөрэнэ гээшэ.

Таджикгай ССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат.
20 академическэ институт-дай хүдэлжэ таджик эрдэмтэй-дэй хуби занитай тэрэнэй хуби занан адаи юм. Эдэ ин-ститутууд аха дүү бүхэ рес-публиканиудай наука түбүүд-тэй холлоо барилгатай. Ган-сахан үмгэрлэн жэлдэ эндэ шүрбан миллион түхэрнэй на-учна хүдэлмэри хэдэлэн байна.

Эрэмжын зооһохы түсэбүүд эхэ. Таджикстангай хиланууд онсо шүхал юм гэжэ тэрэ тоолоого. Юулаа, сар, мүн-гэнэй улан, молдобен ба өс-мүт, бөлхөрм болон барил-гын материалнуудые арадай ажагына дамжуулж үзэдэ ашага малтамалуудай хэдэн араба урхал ашагалагдаа.

Суута бадахинска мэл, бирюла, аметист, саполати, турмалин мэтэн Памирай үнэ-тэ шүдүүнүүдэй байласуудые олзобориддо болохо тухай эрдэмтэ эдэбхэжэ абдага.

О. СОБОЛЕВ, ТАСС-ай корр.

Б У Х Ы Ю У М Э Н
«АЛИБОЮО» ЭХИЛЭЭ
Душанбе хотодо тон биш-хуу үзэлдэ хэлбэлдэн гарба. СССР-эй байдлууданаар 60 жэлэй ойг һандэрлэлээсэ зо-роюулсагажа, республикада эрхэ айтшадга тэрэ бэлэс-сэнэ. Таджикгай ССР-эй Нур-гуулинуудай гайбагтаа баща Алимол Каримов «Алифбо» гэ-жэ үзэлдэ зохиһон байгаа. Республикаи хэлбэлдэнэн

ЭДЭРЭГШЭ
Урхайе нэгэнэтынэ хамта тэрэнэй түрүүшын баща, Ле-нинградгай горно институтгай доцент И. Никитин Рауфые тинхээд амаршалаа нэн. Дэл-үмгэрхэдэ, Хашид райондо хара туйланай олоон Рохат-хара флюоридтай урхалнууд Баратагой хадабалагатайгаар олоһон байна.

Баратов 28-тайдаа эрдэмэй кандидат болоһон, тэрэл жэл-дэ Коммунист партиин ээрэдэ ороһон байна.

Мүнөө тэрэ — академик, Таджикстангай Наукинуудай академик вице-президент, СССР-эй Геологуудай национална комитетэй эгшүүн, пе-трографин, металлогенин, магматизмын талаар мэдээжэ мэргэжэлтэ, эрдэм, техникнй талаар Авиенковнэй нэрэмжэтэ

Гиссарай шэлын урда бооридо оршоодог Ходжа-оли 1 арм шэни санаториине оро-лон тоотун олон курортнууд нэнэ нэгэнэтынэ олохогүйт. Таджикстангай проф-союзнуудай курортнуудые хү-тэбэрлэхэ совдөн түрүүл-гшэ С. Мухидинов хэлжэ-лэнэ. Мүнөө энэ курорт хоор-даны эхэ болонхой. ӨӨУ хо-лоо түрүүлэй эмилтыннэй үсөө нэгэ курортон барилга дүр-рэнжэ байна.

«Алифбо» гэлэн бальне-ологическа санаториинүүдэ болон санатори-нуудта ижэ ори амардаг, энэцүр аяншадаг аянша-лай. Адын аглаг агаар, эм-домто аршаан буюугуудынэ, эмилтыннэй шабар, урда элгэй наран тодонн бөсөгнэй элүү-рне һайжаруулахаднь ту-һалдаг.

(ТАСС-ай корр.)

1923 он. «Республика 52,2 мянган тоно хлопоц хураажа, эгээл эхэ амжалта туйланхай байгаа» — гэжэ нота-ган газетнууд мэдэсэсэ нэн.
1981 он. Таджикстангай хлопоной полинууд дээрэ 929 мянган тоно «са-гаан алган» хураандан байна.
1929 он. 1 арды эхнй нургуули нэгдээдэ, 25 хүн тэндэ хэрхээр аотаа.
1962 он. Таджикистангай нургуула-нуудта 1 миллионноо дээш нургушад нурана.
1930 он. Олохон аха дүү респу-бликаниудай түлөөлгшэд Вахшын кана-лай барилгада хүдэлжэ эрбэ.
1982 он. Таджикстангай олон мян-ган түлөөлгшэд Байгал-Амарай түмэр аймай, Атомшай, КамАЗ-ай барилга дээрэ, Россия Хара бэшэ хурьхатэ ню-тагы болбосон түхэлтэй болгодоо хү-дэлэ.
1930 он. Тракторнуудай түрүү-шын колонно Таджикстанда эрбэ.

